

Steeds meer Tekst: Egbert Jonkheer Foto's: Egbert Jonkheer, New Holland

graszaad

LANDBOUW-LOONBEDRIJF
MOIJSES, STELLENDAM

Piet Jan Moijses ruidde dit jaar één van zijn maaidorsers in voor een New Holland CX8.70. Eigenlijk was hij dat nog niet van plan, maar dankzij een aantrekkelijke inruil is hij nu weer bij de tijd. Het loonbedrijf zag zijn areaal in de loop der jaren steeds verder verschuiven van graan naar graszaad.

'DE TOERISTEN IN DE OMGEVING BLIJVEN VAAK EVEN KIJKEN'

Wie over de Haringvlietdam Goeree-Overflakkee op komt rijden, verruult een landschap vol raffinaderijen en andere industriële activiteiten voor het uitgestrekte akkerbouwlandschap van het Zuid-Hollandse eiland. Vanuit het dorp Stellendam bedient loonbedrijf Moijses hier zijn klanten met allerlei werkzaamheden in vooral granen, suikerbieten en aardappelen.

In de schuur staan twee nog vrij jong ogende maaidorsers, die technisch vrijwel identiek zijn: een New Holland CX 8.20 en een CX 8060 van

hetzelfde merk. De CX 8.20 komt dit dorseizoen waarschijnlijk niet meer in actie, want Moijses ruidde de machine uit 2005 dit voorjaar in. "Eigenlijk was ik er nog niet aan toe", zegt Piet Jan Moijses. "De machine ziet er niet uit alsof hij zestien jaar oud is en hij gaat ook nog gemakkelijk zestien jaar mee, maar we kregen een aantrekkelijk aanbod voor een nieuwe CX 8.70", legt de ondernemer uit. De zesschudder-machine is net zo groot als zijn huidige combines, maar zou tien tot twintig procent meer capaciteit moeten opleveren.

"Dat is natuurlijk altijd welkom. De graantank is ook wat groter; we gaan van 9000 naar 11.500 liter. Verder maken we de stap van een 6,00 meter breed maaibord naar één van 7,60 meter. Op die manier kunnen we op een stuk van 500 meter nog steeds een rondje in de tank houden."

Voor Moijzes is de graanoogst een hectische, maar mooie periode. "Het is prachtig werk, dat eigenlijk iedereen wel aansprekt. Je hebt hier veel toeristen in de omgeving en die blijven vaak even staan kijken. Dat gebeurt me bij ander werk niet vaak."

MEER GRASZAAD

In de loop der jaren is het aandeel graszaad gestaag toegenomen. Moijzes dorst inmiddels bijna net zoveel graszaad als graan. Samen zijn de gewassen goed voor 300 tot 350 hectare per jaar. Maaïen doet Moijzes niet. Een collega heeft geïnvesteerd in een maaicombinatie van twee keer drie meter. Dat geeft mooie brede zwaden met weinig zaadverlies. De werkbreedte van 6,00 meter gaat echter niet goed in combinatie met een maaibord van 7,60 meter, vandaar dat hij zijn oude maaibord van 6,00 meter, met daarin een kleedje van 5,80 meter, heeft gehouden.

De oogst van het graszaad lijkt steeds vroeger te beginnen en dat geeft wat spreiding in de werkzaamheden. "De afgelopen jaren waren we vaak eind juni al aan het dorsen. Sommige grassoorten pakken we zelfs twee keer. Bosbeemd is één van de eerste soorten die we straks gaan dorsen en bij diezelfde teler komen we in september terug voor een tweede ronde."

Toch valt het niet mee om het aantal hectares per machine omhoog te brengen. "Als het weer goed is, moet je er zijn. Zijn beide machines beschikbaar, dan komen we met allebei. Voor grote klanten is dat prettig. En zijn de droge momenten schaars, dan kun je meerdere klanten tegelijk bedienen." Klanten voorrekenen of zelf combineren uit kan, is volgens Moijzes een zinloze bezigheid. Het economische aspect trekt hen niet over de streep. "Veel mensen doen dit werk graag zelf. Enkele jaren geleden hadden we een klant die zijn 25 hectare graan zelf weer ging dorsen. Dan kun je wel een heel verhaal gaan houden, maar hij heeft die keuze allang gemaakt. Even goede vrienden. Ik blijf een perceel dat op afstand ligt voor hem doen."

TARIEVEN BIJSTELLEN

Vooraf bij graan blijft dorsen werk dat tegen zeer scherpe tarieven moet. Van de loonwerkers die we voor dit drieluik spraken, hoeft het tarief niet

zo nodig in het blad. Om de paar jaar zet Moijzes wel een plus op het tarief, om de stijgende kosten op te vangen. "Combines worden duurder, nieuwe eisen op het gebied van motoren kosten geld, terwijl je niets anders doet dan met een machine van twintig jaar geleden", zegt hij daarover. Wat hij dit jaar voor het eerst kan aanbieden, is een opbrengstmeting. "Het zat al op de machine die mij werd aangeboden en ik heb een klant die veel met precisielandbouw bezig is en daar ook echt op zit te wachten. We gaan er dit seizoen eerst eens ervaring mee opdoen en daarna bekijk ik hoe ik dat ga doorberekenen in het tarief. Het is best lastig om daar een verdienmodel aan te hangen. Ik heb ook grote, vooruitstrevende boeren onder mijn klanten die er geen belangstelling voor hebben. Die stoppen hun geld liever in een gezonde bodem."

Om die reden let Moijzes ook goed op de bandenkeuze en op een goede verdeling van het stro. "We rijden met VF-banden, zodat we met de bandenspanning ruim onder de 1,5 bar komen. Ook wilden we per se een hakselaar met zes rijen messen. Die zijn op de grotere typen standaard. Hoe fijner het product, hoe beter, omdat er meteen na het dorsen weer een groenbemester in moet."

Imago speelt voor Moijzes geen rol in de aanschaf van een nieuwe machine. "Mijn oude machines ogen nog modern. Reken maar dat klanten het verschil zien, maar het resultaat telt. Waar ik wel naar uitkijk, is het beter kunnen monitoren en op afstand kunnen bijregelen van het dorsproces. Als je de doorvoer kunt optimaliseren, worden de capaciteit en de productkwaliteit hoger. Een egalere gewasstroom is altijd beter."

DRIELUIK DORSWERK

Voor velen is het de mooiste klus van het jaar: maaidorsen. Wij vroegen drie loonwerkers die recent in een nieuwe maaidorser hebben geïnvesteerd naar deze zomerklus. Hoe verloopt de ontwikkeling van het areaal en wat zijn de wensen en eisen van de klanten? Is het een rendabele klus en waar valt er nog wat te winnen? Ook vroegen we welke eisen ze stellen aan de techniek en wat hun belangrijkste eisen waren bij de aanschaf van hun machine.

'KLANTEN INVESTEREN LIEVER IN DE BODEM DAN IN PRECISIELANDBOUW'

NEW HOLLAND CX8.70 IN HET KORT

Dorssysteem	vier trommels, zes schudders	Drie onderscheidende punten van de machine: <ul style="list-style-type: none"> • Ultraflow-dorstechiek, met gesegmenteerde dorstroommel voor een vlotte en soepele gewasdoorvoer • Vier dorstroommels, voor een 'zachtere' dorswerking • Variabel schuddertoerental, voor een optimale reiniging
Motor	FPT-8,7-liter, 275 kW (374 pk)	
Brandstoftank	750 liter	
Zeeoppervlak	6,5 vierkante meter	
Graantank	11.500 liter	
Loscapaciteit	125 liter per seconde	
Maaibord	7,60 meter (Varifeed)	
Gewicht:	15.507 kilo	